

8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük 1. Dönem 1. Yazılıya Hazırlık Soruları – Cevap Anahtarı

1. (10 puan) Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde ortaya çıkan Osmanlıcılık, İslamcılık ve Batıcılık gibi fikir akımları, ülkeyi dağılmaktan kurtarmayı amaçlamıştır. Mustafa Kemal, bu akımların hiçbirini tam olarak benimsememiş, ancak hepsinden belirli ölçüde etkilenerek kendi özgün düşünce yapısını oluşturmuştur.

Bu durum, Mustafa Kemal'in hangi yönünü en iyi açıklar?

B) Farklı düşünceleri sentezleyebilme ve bağımsız karar alma yeteneğini ✓

Çözüm: Mustafa Kemal'in mevcut fikir akımlarını olduğu gibi kabul etmeyip, her birinden ulusun çıkarları doğrultusunda faydalanarak kendi özgün ve milli bir sentez oluşturması, onun bağımsız düşünme, eleştirel yaklaşma ve farklı görüşleri harmanlayarak yeni bir yol çizebilme yeteneğini gösterir. Bu, onun ilerideki inkılapçı kişiliğinin önemli bir göstergesidir.

Kazanım: Farklı fikir akımlarını sentezleyebilme ve bağımsız karar alma yeteneğini analiz etme [\[Analiz\]](#)

2. (10 puan) Mustafa Kemal'in Manastır Askerî İdadisi'nde okuduğu dönemde, özellikle edebiyat ve hitabet derslerine ilgi duyması, onun gelecekteki liderlik vasıflarından hangisinin gelişmesine katkı sağlamıştır?

C) Etkili konuşma ve ikna kabiliyeti ✓

Çözüm: Manastır Askerî İdadisi'nde edebiyat ve hitabete olan ilgisi, onun düşüncelerini etkili bir şekilde ifade etme, kitleleri etkileme ve ikna etme yeteneğinin gelişmesine zemin hazırlamıştır. Bu, bir lider için vazgeçilmez bir özelliktir.

Kazanım: Mustafa Kemal'in eğitim hayatındaki ilgi alanları ile liderlik vasıfları arasındaki ilişkiyi kurma [\[Analiz\]](#)

3. (10 puan) Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisi'nde okurken Vatan ve Hürriyet şairi Namık Kemal'in eserlerini okumuş ve bu eserlerden derinden etkilenmiştir.

Bu durum, Mustafa Kemal'in hangi kişisel özelliğinin gelişmesinde etkili olmuştur?

C) Vatanseverlik ve milliyetçilik duyguları ✓

Çözüm: Namık Kemal'in eserleri, özellikle vatan, hürriyet ve millet sevgisi temalarını işlediği için Mustafa Kemal'in vatanseverlik ve milliyetçilik duygularının pekişmesinde etkili olmuştur.

Kazanım: Metin analizi yaparak çıkarımda bulunma [\[Anlama\]](#)

4. (10 puan) Mustafa Kemal, Selanik'te farklı milletlerin bir arada yaşadığı bir ortamda büyümüştür. Bu durum, onun farklı kültürleri tanıma ve hoşgörü anlayışının gelişmesine katkı sağlamıştır. Ancak aynı zamanda, Osmanlı Devleti'nin bu çok uluslu yapısının getirdiği sorunları da yakından görmesine neden olmuştur.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in yetiştiği ortamla ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

A) Osmanlı Devleti'nin dağılma sürecindeki sorunları gözlemleme fırsatı bulmuştur. ✓

Çözüm: Farklı milletlerin bir arada yaşaması ve bu durumun getirdiği sorunlar, Osmanlı Devleti'nin dağılma sürecindeki milliyetçilik akımlarının etkilerini ve çok uluslu yapının zayıflıklarını Mustafa Kemal'in yakından gözlemlemesine olanak sağlamıştır.

Kazanım: Tarihi olaylar ve kişiler arasındaki neden-sonuç ilişkilerini kurma [Analiz]

5. (10 puan) Mustafa Kemal'in öğrenim hayatının önemli bir bölümünü geçirdiği Selanik ve Manastır şehirleri, onun fikir dünyasının şekillenmesinde kritik bir rol oynamıştır. Bu şehirlerin Mustafa Kemal'in fikir hayatına etkisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

C) Geleneksel Osmanlı eğitim sisteminin modernleşme çabalarına karşı direnişin en güçlü olduğu yerler olmaları. ✓

Çözüm: Selanik ve Manastır, Osmanlı Devleti'nin Batı'ya açılan kapıları konumunda olan, çok uluslu, farklı fikir akımlarının ve modernleşme çabalarının yoğun olarak yaşandığı şehirlerdi. Bu şehirlerde Avrupa'daki yenilikler ve düşünceler kolayca yayılıyor, milliyetçilik akımları etkili oluyordu. Mustafa Kemal bu ortamda hem askeri eğitimini almış hem de fikirlerini geliştirmiştir. Dolayısıyla, bu şehirler geleneksel eğitim sisteminin modernleşme çabalarına karşı direnişin en güçlü olduğu yerler değil, aksine modernleşmenin ve yenilikçi fikirlerin merkezi konumundaydılar.

Kazanım: Tarihi olayların ve kişilerin fikir hayatına etki eden faktörleri ayırt etme [Analiz]

6. (10 puan) 31 Mart Olayı (1909), Meşrutiyet yönetimine karşı çıkan gerici bir isyan olarak tarihe geçmiştir. Mustafa Kemal, bu isyanı bastırmak üzere Selanik'ten gelen Hareket Ordusu'nda Kurmay Başkanı olarak görev almıştır.

Bu olayın, Mustafa Kemal'in gelecekteki liderlik rolü açısından önemi nedir?

B) Demokrasi ve özgürlükleri koruma konusundaki kararlılığını göstermiş ve siyasi tecrübe kazanmasını sağlamıştır. ✓

Çözüm: 31 Mart Olayı'nda Mustafa Kemal'in Hareket Ordusu'nda görev alması, onun Meşrutiyet gibi modern yönetim biçimlerini ve özgürlükleri savunma konusundaki kararlılığını göstermiştir. Bu olay, onun hem askeri hem de siyasi anlamda önemli bir tecrübe kazanmasına ve ilerideki liderlik vasıflarının pekişmesine katkı sağlamıştır.

Kazanım: Tarihi olayların liderlik üzerindeki etkisini analiz etme [Analiz]

7. (10 puan) Mustafa Kemal, Harp Okulu'nda öğrenim görürken sadece askeri derslerle yetinmemiş, aynı zamanda Fransızca öğrenmeye büyük önem vermiş, tarih ve felsefe kitapları okuyarak kendini geliştirmiştir.

Bu durum, Mustafa Kemal'in kişiliği hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılmasını sağlar?

C) Çok yönlü ve kendini sürekli geliştiren bir kişiliğe sahip olduğuna ✓

Çözüm: Mustafa Kemal'in Harp Okulu'nda askeri derslerin yanı sıra Fransızca öğrenmesi, tarih ve felsefe okuması, onun sadece askeri alanda değil, farklı alanlarda da kendini geliştirmeye açık, meraklı ve çok yönlü bir kişiliğe sahip olduğunu göstermektedir. Bu özellikler onun ilerideki liderlik vasıflarının temelini oluşturmuştur.

Kazanım: Metin analizi yaparak Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerini çıkarabilme [Analiz]

8. (10 puan) I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti, birçok cephede savaşmış ve bu cephelerden bazıları (Çanakkale gibi) başarılı savunmalarla sonuçlanırken, bazıları (Kafkas, Kanal gibi) büyük kayıplarla sonuçlanmıştır. Savaşın genelinde ise İttifak Devletleri safında yer alarak yenik sayılmıştır.

Bu bilgilere göre, I. Dünya Savaşı'nın Osmanlı Devleti üzerindeki etkileriyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

B) Çanakkale Cephesi'ndeki başarılar, savaşın seyrini tamamen değiştirmiştir. ✓

Çözüm: Çanakkale Cephesi'ndeki başarılar, İtilaf Devletleri'nin İstanbul'u ele geçirme planlarını bozmuş ve savaşın süresini uzatmış olsa da, savaşın genel seyrini tamamen değiştirerek Osmanlı'nın yenilgisini engellememiştir. Osmanlı Devleti savaştan yenik çıkmış ve Mondros Ateşkes Antlaşması ile ağır şartlar altında kalmıştır. Diğer seçenekler verilen bilgilerden ve genel tarih bilgisinden çıkarılabilecek doğru sonuçlardır.

Kazanım: Tarihi olayların sonuçlarını metin içindeki ve dışındaki bilgilerle karşılaştırarak doğru çıkarım yapma [\[Analiz\]](#)

9. (10 puan) Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde devletin içinde bulunduğu bunalımdan kurtulmak ve dağılmayı önlemek amacıyla çeşitli fikir akımları ortaya çıkmıştır. Ancak bu akımlar, devletin çöküşünü engelleyememiş ve I. Dünya Savaşı'na giden süreçte Osmanlı Devleti'nin durumu daha da kötüleşmiştir.

Bu bilgiler ışığında, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı öncesinde yaşadığı sorunlar ve bu sorunların fikir akımlarının başarısızlığındaki rolü düşünüldüğünde, aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

D) Tüm fikir akımları, Osmanlı Devleti'nin mutlak monarşi ile yönetilmeye devam etmesini savunmuştur. ✓

Çözüm: Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde ortaya çıkan fikir akımlarından bazıları, özellikle Jön Türkler ve İttihat ve Terakki Cemiyeti gibi hareketler, mutlak monarşiye karşı çıkarak meşrutiyet yönetimini savunmuş ve bu doğrultuda önemli adımlar atmıştır (örneğin II. Meşrutiyet'in ilanı). Dolayısıyla, 'Tüm fikir akımları, Osmanlı Devleti'nin mutlak monarşi ile yönetilmeye devam etmesini savunmuştur' ifadesi yanlış bir çıkarımdır. Diğer seçenekler ise Osmanlı Devleti'nin son dönemlerindeki durumu ve fikir akımlarının hedefleri ile ilgili doğru tespitlerdir.

Kazanım: Tarihi olaylar ve fikir akımları arasındaki neden-sonuç ilişkilerini analiz etme ve yanlış çıkarımları belirleme [\[Analiz\]](#)

10. (10 puan) Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 7. maddesi, 'İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit edecek bir durum ortaya çıkarsa herhangi bir stratejik noktayı işgal edebileceklerdir.' hükmünü içermekteydi. Bu madde, İtilaf Devletleri'ne aşağıdaki amaçlardan hangisini gerçekleştirmek için zemin hazırlamıştır?

B) Anadolu'nun tamamını işgale açık hale getirmek. ✓

Çözüm: Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 7. maddesi, İtilaf Devletleri'ne Anadolu'da istedikleri herhangi bir yeri işgal etme bahanesini sunarak, ülkenin tamamını işgale açık hale getirmiştir. Bu madde, işgallerin hukuki zeminini oluşturmuştur.

Kazanım: Tarihi bir belgedeki maddenin gerçek amacını ve sonuçlarını analiz etme [\[Analiz\]](#)

Belirtke Tablosu

Konu	Anlama	Analiz	Toplam
Bir Kahraman Doğuyor	1	6	7
Millî Uyanış: Bağımsızlık Yolunda Atılan Adımlar		3	3
Toplam	1	9	10

Kapsanan kazanımlar

- Farklı fikir akımlarını sentezleyebilme ve bağımsız karar alma yeteneğini analiz etme
- Mustafa Kemal'in eğitim hayatındaki ilgi alanları ile liderlik vasıfları arasındaki ilişkiyi kurma
- Metin analizi yaparak çıkarımda bulunma
- Tarihi olaylar ve kişiler arasındaki neden-sonuç ilişkilerini kurma
- Tarihi olayların ve kişilerin fikir hayatına etki eden faktörleri ayırt etme
- Tarihi olayların liderlik üzerindeki etkisini analiz etme
- Metin analizi yaparak Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerini çıkarabilme
- Tarihi olayların sonuçlarını metin içindeki ve dışındaki bilgilerle karşılaştırarak doğru çıkarım yapma
- Tarihi olaylar ve fikir akımları arasındaki neden-sonuç ilişkilerini analiz etme ve yanlış çıkarımları belirleme
- Tarihi bir belgedeki maddenin gerçek amacını ve sonuçlarını analiz etme